

Bijlage: De media en de kranten

- [28 juni 2020: PvdA wil haast met besluit Krijgerplein](#)
- [11 juni 2020: „Omdat we nog in afwachting zijn van het NIOD blijven we doorgaan met onze strijd om de naam Burgemeester Krijgerplein uit ons dorp te wissen.”](#)
- [10 juni 202: Actiegroep overhandigt handtekeningen tegen Burgemeester Krijgerplein](#)
- [10 juni 2020: Klein stukje film over het aanbieden van de petitie diverse Tv camera's plus fotografen aanwezig, en een klein stukje met het interview van Omrop Fryslan vanavond op tv.](#)
- [10 juni 2020: Ook petitie wordt meegewogen in besluit BK Plein](#)
- [10 juni 2020: Omrop Fryslân](#)
- [10 juni 2020: Interview Omrop Fryslan radio.](#)
- [8 juni 2020: Formalistisch gemeentebestuur](#)
- [7 juni 2020: Overhandiging petitie tegen Burgemeester Krijgerplein](#)
- [14 mei 2020 Lemsternijs: B&W laat NIOD rol Krijger onderzoeken door 'onbekende' feiten](#)
- [11 mei 2020 Omropfryslan: Handtekeningen voor veranderen naam Burgemeester Krijgerplein in Lemmer](#)
- [11 mei 2020 Meisjelemmer.blog: Waarom wil de gemeente toch zo vasthouden aan een plein waaraan een nare bijsmaak kleeft?](#)
- [9 mei 2020: grootdefryskemarren: Zorgvuldige beoordeling eventuele naamswijziging Krijgerplein](#)
- 8 mei 2020: [Frits Barend bij het Lemsternijs.](#) De televisie- en radiopresentator Frits Barend, vindt het ondenkbaar dat het plein de naam van een 'foute' burgemeester blijft houden. Het Joodse gezin Barend zat in de oorlog ondergedoken in Oudega. Barend heeft aangegeven ook andere BN'ers te vragen de actie te steunen.
- [6 mei 2020 Lemsternijs: Petitie: Lemmer wil niet langer plein met naam 'foute'burgemeester](#)

13 mei 2020: Lemsternijs en GrootDeFryskeMarren

14 mei 2020: Leeuwarder Courant en het Friesch Dagblad

Nieuws

Meimeringen

Een fout plein

In ons dorp was er dit jaar veel aandacht voor het feit dat we 75 jaar geleden werden bevrijd. Sara en Jozeph Blok die werden gedeporteerd hebben een gedenkteken gekregen, in de kerk waar we samen herdenken staat een monument waar onder andere verzetsstrijder Jacob de Rook wordt herdacht.

Ook hadden we een tijdelijk monument om ons te laten blijven herdenken dat 102.000 mensen uit Nederland zijn gesneuveld in diezelfde oorlog. Veel van hen waren Joods en werden op de meest vreselijke manier om het leven gebracht. Maar ook veel verzetshelden, Sinti, homoseksuelen, mensen met een beperking en bevrijders uit allerlei landen vielen genadeloos onder het bevel van iemand die het als zijn levenswerk zag het Arische ras zo zuiver mogelijk te houden.

Dit jaar konden we niet herdenken door de coronacrisis. Althans niet met zijn allen en ook niet met een stille tocht naar de begraafplaats. Normaliter doen we dat wel. We beginnen dan bij de Hervormde Kerk. Wie slechts een paar passen naar rechts loopt, komt op het Burgemeester Krijgerplein. Een plein vernoemd naar iemand die veroordeeld is voor oorlogsmisdaden. Die diezelfde Sara en Jozeph Blok had kunnen behouden voor de gaskamers, maar er juist voor zorgde dat

ze er naartoe werden gebracht. Hij liet na hen te waarschuwen. Sterker nog hij vaardigde uit dat zij en vier andere Joodse onderduikers werden gearresteerd. Die verzetsstrijder Jacob de Rook naar een kamp stuurde en er voor zorgde dat hij dat niet overleefde. Die er voor zorgde dat visserman Jouke G. Bootsma bij de mei-stakingen werd doodgeschoten. En die een lijst van verzetsstrijders opstelde en hen continue in de peiling hield en er blijkbaar veel voor over had om hen er ook bij te lappen.

Al heel vaak is getracht om die besmette naam van het plein te krijgen. Steeds kregen mensen tot hun grote frustratie nul op het rekest. De PvdA opperde onlangs opnieuw om er de naam Oude Markt aan te geven. Ze deed dat zonder het verleden erbij te halen, omdat dat met nieuwbouw heel gemakkelijk kon.

Daarmee had Krijgers verleden niet opnieuw opgerakeld hoeven worden. Maar weer zei B&W nee tegen dat plan. Er is blijkbaar een volksgericht nodig om er voor te zorgen dat het overlijden van Sara en Jozeph Blok, Leeuwke Bootsma, Pietertje Bootsma, Roeloffje Bootsma, Jouke G. Bootsma, Jantje Jacobs en Jacob de Rook niet hand in hand hoeft te gaan met een besmet plein. En ik begrijp niet waarom... ■

Meisje (www.meisjelemmer.blogspot.com)

Schepen Doeksen varen weer vaker

Harlingen | Kederij Doeksen valt tot en met 31 mei de basisdienstregeling aan met extra afvaarten (bij drukte en op feestdagen). Daarna wordt de capaciteit op de schepen verhoogd van 30 naar 40 procent. Naast de al genomen maatregelen aan boord (looproutes, spreiding van zitplaatsen en scheidsingsfolie) moeten er, ook aan wal, mondkapjes worden gedragen.

k valt
n dan
ntali-
vel.”
teert
erken

Petitie

Lemsters pleiten weer voor nieuwe naam Krijgerplein

Lemmer | Enkele inwoners van Lemmer zijn een petitie begonnen om de naam van het Burgemeester Krijgerplein te veranderen in De Oude Markt. Het initiatief voor de petitie is genomen door de beheerders van de website Spanvis, waarop veel historische informatie over Lemmer te vinden is.

Het is niet voor het eerst dat wordt gepleit voor het schrappen van de naam Burgemeester Krijgerplein. Het vroegere Lemsterland zag na onderzoek geen reden tot naamswijzi-

ging. Ook de gemeente De Fryske Marren handhaafde de naam.

De naamgeving ligt gevoelig vanwege de rol die burgemeester Marinus Krijger in de Tweede Wereldoorlog zou hebben gespeeld. Hem wordt verweten dat hij te weinig heeft gedaan voor ondergedoken Joden in Lemsterland. Krijger kreeg na de oorlog een half jaar celstraf. De initiatiefnemers van de petitie vinden het 'onvoorstelbaar' dat er een plein naar Krijger is vernoemd. Ze willen de petitie aanbieden aan de gemeente.

Collegevoorstel

Burgum en Buitenpost: 1,5 miljoen voor Omgevingswet

Burgum/Buitenpost | De invoering van de Omgevingswet gaat de verlening en de koppeling aan een landelijk digitaal systeem vergen. De gemeenten meer inzet.

Handtekeningen tegen naam Lemster plein

LEMMER Ruim 500 mensen hebben een handtekening gezet onder een petitie voor een nieuwe naam van het Burgemeester Krijgerplein in Lemmer.

De petitie is opgezet door de beheerders van de website Spanvis, een site met vooral veel verhalen over Lemmer. Directe aanleiding voor de actie is de herhaling van een aflevering van Fryske DOK begin deze maand. Daarin wordt aandacht besteed aan de toenmalige burgemeester Marinus Krijger van de gemeente Lemsterland. Deze kreeg na de Tweede Wereldoorlog een voorwaardelijke celstraf van een half jaar, zo vertelt oud-rechter Michiel Seve-

rein, die onderzoek deed naar de man. De burgemeester was volgens Sevelein verantwoordelijk voor de arrestatie van zes joden, doordat hij ze niet waarschuwde.

Al vanaf de vernoeming is er gedoe, zegt Hendrik Bootsma van Spanvis. Nu binnenkort wordt begonnen met de bouw van woningen en winkels aan het plein, wil hij dat dit wordt omgedoopt.

Gemeente De Fryske Marren laat weten dat in „het verleden al meerdere keren onderzoek naar is gedaan, telkens zonder voldoende aanleiding om de naam te wijzigen”. Het college neemt volgens een woordvoester de petitie „heel serieus” en wil daarom niet nu al inhoudelijk reageren.

Rinze Visser

MOOIE WOORDEN

Oorlogswonden

"Ben jij er nog? Goed dat ik het weet!", dat waren de woorden van de burgemeester van Lemsterland in oorlogstijd. Dreigende woorden. Geen mooie woorden. Ze werden uitgesproken tegen een communist die hij in Lemmer tegen het lijf liep toen deze met de boot vanuit Amsterdam was aangekomen. Maanden

eerder was het CPN-lid naar Amsterdam uitgeweken omdat in zijn woonplaats de grond hem te heet onder de voeten werd. Op last van deze burgemeester hadden de Duitse bezetters hem op willen halen, maar omdat-ie toen met een besmettelijke ziekte op bed lag, zijn de Duitsers zijn huis uit gevlucht.

Halsoverkop was hij met z'n zieke lichaam naar Amsterdam vertrokken. Na die dreigende woorden van de burgemeester in oorlogstijd wist hij niet hoe snel hij weer naar Amsterdam terug moest. Zijn vrouw hadden ze eerder al twee dagen voor verhoor vastgehouden. "Ben jij er nog? Goed dat ik het weet!", zo sprak de burgemeester. Woorden om zo snel mogelijk weer het ijsmeer over te steken.

Voor de Tweede Wereldoorlog, in 1936, moesten de burgemeesters van Nederland, in het kader van mobilisatievoorbereiding, een lijst samenstellen van inwoners van wie problemen konden worden verwacht. De toen al ijverige en gezagsgetrouwe burgemeester maakte voor de Commissaris van de Koningin een lijst van veertig inwoners van de gemeente klaar, met achter hun namen hun beroepen. Enkel arbeiders, vissers, kleine zelfstandigen en een onderwijzer. Geen notabelen. Wel drie inwoners met als aanduiding 'lid van de raad'. Onder hen ook het CPN-gemeenteraadslid. Dat hij deze daarna goed heeft gevolgd blijkt uit zijn bemoeienis met zijn gevangenneming in een aantal Nederlandse gevangenissen, later overgebracht naar een Duits concentratiekamp, waar hij het lot - de dood - onderging zoals zovele van zijn partijgenoten. Voor deze communist geen "ben jij er nog"?...

Plichtsgetrouw was hij, de burgemeester. Ook toen hij in de oorlog een lijstje van inwoners opstuurde. 'Van joodschen bloede' stond erboven. Eronder de namen met adressen van zes mensen. Drie van hen zijn in Auschwitz omgekomen. Vermoord! Plichtsgetrouw, gezagsgetrouw en ijverig. Ook toen hij zijn burgemeestersplicht vervulde toen zes joodse onderduikers opgehaald

moesten worden. Hun droevige lot is bekend. Tijdens de melkstaking in 1943 had hij een dubieuze rol bij het verordnen van een verbod op samscholing. Mensen die van hun werk kwamen en van niets wisten liepen groot gevaar. Ook die visser die met anderen van de haven kwam en door de Duitse milities werd doodgeschoten.

Na de oorlog is deze burgemeester met een voorwaardelijke gevangenisstraf veroordeeld, met een proeftijd van één jaar. Ook mocht hij zijn burgemeestersambt in dezelfde gemeente vervolgen. Zijn op z'n minst dubieuze oorlogsverleden en zijn voorwaardelijke veroordeling waren voor het na-oorlogse bevoegd gezag - de regering dus - geen beletselen geweest om hem na de oorlog op zijn post te laten. Of het zijn eigen keus is geweest om na de oorlog zijn lidmaatschap van de Christelijk Historische Unie (CHU) te vertellen voor dat van de Partij van de Arbeid of dat het gezag hier de hand in had, dat weten we niet. Wel is een proeftijd van een jaar een opmerkelijk onderdeel van de rechtspraak. Immers na afloop van de oorlog was het toch niet aan te nemen dat hij voor eenzelfde vergrijp veroordeeld zou kunnen worden.

Maar, ho even! Deze burgemeester was voor en tijdens de oorlog een fervent antikommunist. En... ook na de oorlog. Het was de hete oorlog die voorbij was. De oorlog tegen de communisten en het socialisme niet. Die kwam in alle hevigheid terug en werd 'Koude Oorlog' genoemd. En bij de pas opgerichte PvdA kreeg hij niet alleen politieke dekking na zijn dubieuze oorlogsverleden, maar kon hij toen ook zijn antikommunisme kwijt. Na de oorlog was hij zeker niet 'de burgemeester van iedereen', zoals men dat tegenwoordig

noemt. Het CPN-lid dat in de oorlog gevraagd werd: "ben jij er nog?", werd na de oorlog gemeenteraadslid - zijn voorganger was uit het concentratiekamp niet teruggekeerd - en moest er genoeg mee nemen dat degene die hij het woord moest vragen en die zijn vijandschap tegen hem niet onder stoelen of banken stak, met parlementair fatsoen aan moest spreken.

In Lemmer is destijds een gracht gedempt. Daardoor ontstond in de buurt van de binnenhaven een plein. Nadat deze burgemeester bij een auto-ongeluk om het leven was gekomen heeft de gemeenteraad besloten de oude straatnaam te verwijderen en het nieuw-ontstane

plein de naam van deze burgemeester te geven. Met de grootst mogelijke meerderheid is dat voorstel toen aangenomen. Het was alleen de communist van "ben jij er nog", die tegen stemde.

Jaren nadien, toen de vraag opkwam of die naamsverandering wel zo'n goede beslissing was geweest, heeft schrijver dezes de notulen van die bewuste raadsvergadering opgevraagd. De overleden burgemeester werd daarin zeer veel lof toegezwaaid en het plein dat naar hem vernoemd was, zo vond de raad, had hij dan ook meer dan verdiend. Later is er nog eens een poging ondernomen om het straatnaambordje 'Burgemeester Krijgerplein' te schrappen

en de oude naam in ere te herstellen. Dit alles in verband met het op z'n minst dubieuze optreden van deze burgemeester. Ook toen bleek er tijdens een vertrouwelijke beraadslaging te weinig steun voor.

Mede vanwege 75 jaar bevrijding is de kwestie opnieuw actueel geworden. Er is een petitie gestart voor naamsverandering van het plein. Dit na de mededeling van B en W van de gemeente - die deze bevoegdheid hebben - dat het plein de naam van de burgemeester zal blijven dragen. Zeker zal de petitie en de recente publicaties over de oorlog en het opereren van de burgemeester daarin eraan hebben bijgedragen dat B en W van De Fryske Marren zijn gaan twifelen en een brief stuurden naar het NIOD met de vraag naar gegevens over deze burgemeester.

Deze man had nooit weer burgemeester mogen worden en zeker niet van de gemeente Lemsterland. Maar in de sfeer van de Koude Oorlog en de hetze tegen de communisten en hun sympathisanten kon dat allemaal. Het was ook de tijd waar twee schoonmaaksters van het postkantoor voor de keus werden gesteld: abonnee van de communistische krant De Waarheid blijven of deze krant afzeggen. De krant blijven lezen betekende ontslag. Het is dan ook geen wonder dat het antikommunisme in die tijd nu juist een aanbeveling moet zijn geweest om hem weer als burgemeester te benoemen. In deze tijd, waarin het antikommunisme andere vormen heeft aangenomen, zou men zeggen: hij is niet van onbesproken gedrag. Met een dergelijke kwalificatie zou men, bij sollicitatie voor het burgemeesterschap, niet eens door de eerste selectie komen...

Lemmer 7 juni 2020